

Arý Alerjisi ve Bal Epek Yabani Arý Sokması- Isýrması

Arý alerjisi, toplumda sýk görülen ve ölümcül sonuçları nedeni ile dikkatleri üzerine çeken alerjik hastalıklardan biridir. Arý alerjisine ait ilk yazılı kayıtlar M.Ö. 2641 yılında Mısır Firavunu Menses tarafından yaban arısı tarafından sokulup ölmesine aittir. Ülkemizde yapılan çalışmalara göre arý alerjisi % 2-3 oranında görülmektedir. Dünya üzerinde bir çok arý çeşidi bulunmaktadır. En yaygın alerji sebebi olan arýlar bal arısı (Honey bee), sarý arý (Yellow jacket), ve epek arýları (Wasp, Hornet)dir.

Arý alerjisi özellikle arý tarafından birkaç kez sokulan ve genetik olarak yatkın kişilerde ortaya çıkar. Ülkemizde özellikle arý yetiştiriciliğinin çok olduğu bölgelerde rastlanmakla birlikte diğer insanlarda da görülebilir. Özellikle piknik yapılan yerlerde arý sokması sýk rastlanılan durumlardan biridir. Arý alerjisinin gelişmesi için de kişinin daha önceden arý tarafından sokulmuş ve duyarlılanmış olması gerekir.

Arý alerjisi varlığı deri testleri ve kan testleri (RAST) ile saptanabilir. Daha önceden arý tarafından sokulup ciddi reaksiyon görülen kişilere arý alerjisi testi uygulamak gereklidir. Bu tür tedaviler mutlaka bir alerjist tarafından uygulanmalıdır.

Arý Alerjisi Olanlara Öneriler

Yazın pazar alışverişini yapmayın, bahçede dolaşmayın,
Açık yerlerde yemek veya meyva yemeyin, hoş kokulu meyva suyu, gazoz içmeyin,
Piknik yapmayın,
Parfüm, deodorant, kolonya sürmeyin,
Güzel kokulu sabun, pampan kullanmayın,
Parlak renkli, çiçekli elbise giymeyin,
Çiçek toplamayın, çiçek takmayın,
Tatile gittiğinizde etrafta arý kovanı olup olmadığını araştırın,
Yaban arısının kovanı civarında öldürmeyin, bu arıdan salınan kokular diğer arıları üzerinize çekebilir.
Çyplak ayakla yürümeyin, mümkünse dýbarda uzun kollu ve paçalý giyisiler giyin ve kahverengi giyisileri tercih edin, arýlar kahverengini sevmez. Bahçe ile uğraşmanız gerekiyorsa kapka ve eldiven kullanın,

Terli olmak bütün böcekler için çekicidir, riskli bölgelerde terli olmamaya özen gösterin, Epek arısı saldırgan, bal arısı sakindir; ancak, sıcak havalarda her ikisi de saldırgan olacaktır için bu havalarda dikkatli olun,

Sizi bal arısı sokarsa idnesini büyüteç ve çybzla almaya çalışın, veya başka birinden yardım alın. Antialerjik ilaçları devamlı yanınızda bulundurun.

Daha önceden şiddetli arý alerjisi geçirmiş kişilerin yanında her zaman EpiPen taşıması gereklidir. EpiPen kendi kendinize uyluk üst kısmından uygulayabileceğiniz bir enjeksiyondur. Epinerfin içerir. Epinefrin anafilaktik şokta kullanılan en önemli ilaçtır.

Arý sokması halinde;

Sokma yerinin üstünden bandaj uygulayın, bu bandajı her 10 dakikada bir 3 dakika kadar gevşetin,
Sokma yerine soğuk uygulayın,
Anti alerjik ilaçları uygulayın,
Elinizde adrenalin veya EpiPen varsa kullanın, En kısa zamanda doktora ulaşın

Tedavi

Tedavide temel, mutlaka arý tarafından sokulma riskini azaltmaktır. Bunun için yukarıdaki önerileri dikkatle uygulayınız. Bunun dışında antialerjik ilaçlar, kortizon ve adrenalin gerektiği durumlarda kullanılır.

Arý alerjisinde en önemli tedavi aşı tedavisidir. Arý alerjisine karşı uygulanan aşı tedavisi 2-3 yıl kadar sürmekle birlikte % 100 başarıldır.